

La tribuna

Revifar l'economia amb un pla estratègic

Cal tenir una visió a llarg termini per poder salvar la nostra sobirania

JAUME

**Bartumeu
Cassany**

es conseqüències econòmiques del coronavirus seran d'un ordre de grandària mai vist des de la Segona Guerra Mundial. Si hom considera l'impacte previsible sobre l'activitat econòmica no és pas agosarat pensar que cada mes de confinament, o d'aturada de l'activitat que és al capdavant el mateix, «costa» a Andorra tres punts del PIB. Ja en portem dos mesos i tot apunta que el juny i el juliol no ens permetran pas tornar a començar una activitat que vagi més enllà de la subsistència.

El ministre portaveu del Govern va dir fa un mes, amb una temeritat que no ens mereixem, que la davallada per l'any 2020 només seria del 5%. No ha pas rectificat. Però tot apunta que la caiguda serà de dos dígits i no serà pas inferior al 12%. L'impacte sobre els llocs de treball era ja la setmana passada força considerable, amb gairebé set mil assalariats afectats pels expedients de suspensió temporal del seu contracte de treball i prop de dos mil altres treballadors als quals els ha estat reduïda la jornada. Aquesta setmana les xifres augmentaran, probablement.

El dispositiu, derivat de la Llei 5/2020 del 18 d'abril té el mèrit de limitar la destrucció directa dels llocs de treball. Però és prou clar que les mesures afecten també, de retruc,

altres assalariats, menys protegits, molts dels quals han estat acomiadats aquestes setmanes perquè estan o estan al final dels seus contractes temporals. I aquestes persones tindran força dificultat per trobar una nova feina en el marc de l'actual conjuntura.

Cal tenir en compte que un espetec econòmic com aquest tindrà conseqüències socials catastròfiques. És previsible que centenars de llocs de treball, sobretot en els sectors de l'hosteleria i el comerç, desapareguin en els propers mesos. Algunes pèrdues d'activitats, especialment en les activitats de serveis, seran molt difícilment recuperables fins i tot a mig termini.

Algunes empreses, i sap molt greu, desapareixeran, la qual cosa tindrà conseqüències negatives sobre les possibilitats d'aconseguir sortir ràpidament de la crisi. I aquí el Govern, mitjançant una bona gestió pressupostària, hauria d'ajudar a limitar els danys perquè seria del tot infantil pensar que les famílies, després del confinament, gastaran l'estalvi forçat que han hagut de fer, almenys les que han aconseguit mantenir uns ingressos suficients, tancats a casa.

I tot i demanar al Govern que mantingui un alt nivell d'inversió pública, no podem pas oblidar que la situació actual es caracteritzarà per un augment dels dèficits públics. La indemnització de la suspensió temporal dels contractes de treball va a càrrec del Govern en un 75%. Com també hi va part de les cotitzacions socials a la Seguretat Social. I tot i això la crisi provocarà la pèrdua d'una part con-

MARICEL BLANCH

No és concebible que la possibilitat d'introduir liquidesa en l'economia es vegi bloquejada per la manca d'un acord amb la Unió Europea

siderable de cotitzacions socials. És a dir que, comptat i debatut, el cost total del dispositiu derivat de les Lleis 3/2020 i 5/2020 serà molt important.

D'una manera general els dèficits socials i el dèficit públic augmentaran força. Amb les dades a la mà, l'horitzó s'enfosqueix: contracció de l'activitat, enfonsament de l'ocupació, caigudes de ràntings d'entitats financeres i del país, reducció de la liquiditat i del crèdit.

Estem davant la perspectiva amenaçadora de la deflació. Les creixents dificultats d'empreses i del Govern per finançar-se poden portar seriosos problemes de solvència en el sistema financer.

En el seu informe Estabilitat financera global publicat el 14 d'abril l'FMI escriu: «El risc és que la incapacitat dels prestataris per fer front al servei del seu deute traslladi la pressió als bancs i es congelin els seus mercats de crèdit.» Parlem clar: aquest és

un escenari no solament possible sinó força probable si ens situem a finals d'aquest any. La crisi representa una oportunitat per accelerar el canvi de model econòmic, que ha de ser menys dependent del sector turístic, més enfocada a les noves tecnologies i a la sostenibilitat mediambiental.

Hem de deixar l'etapa de l'economia mandrosa, aquella que demana mà d'obra de baixa qualitat professional –tan mal pagada que ha de ser coberta per immigració temporera– i que tanca les portes laborals als nostres joves. Pel que fa al turisme hem de parlar clar d'una vegada. Turisme de qualitat vol dir turisme car. El turisme de qualitat *low cost* no existeix.

La crisi sanitària i econòmica provocada pel coronavirus suposa per Andorra una crisi del sistema. Només un pla molt ambiciós, que combini les mesures urgents ja aprovades amb una visió a llarg termini pot salvar la nostra sobirania. És necessari articu-

lar un pla estratègic que pugui realment relançar el país i revifar la seva economia. Un pla que tingui en el punt de mira un acord amb França, perquè Andorra necessita un suport sòlid a favor del país.

No és concebible que la possibilitat d'introduir liquidesa en l'economia andorrana, la qual cosa avui és del tot necessària, es vegi bloquejada per la manca d'un acord amb la Unió Europea a la qual Andorra, amb l'Acord Monetari, que el Govern que jo presidia va negociar i rubricar, ha delegat d'ençà l'any 2011 la possibilitat de tenir una moneda pròpia. El pla estratègic que defensem ha de permetre a l'Estat de reunir recursos necessaris per sostenir un endeutament extraordinari. I també ha de ser l'eix que permeti articular un retrobament amb França amb la finalitat d'aconseguir que es comprenguin i es comparteixin les necessitats immediates de liquidesa que li cal a l'economia andorrana per aguantar l'impacte de la greu crisi: aquests són els dos objectius en els quals s'hauria de centrar l'acció del govern però que l'actual majoria no aconseguirà pas, sola, d'assolir.

El redreçament institucional i la revifada econòmica dependrà de l'èxit de les mesures sanitàries però sobretot de la qualitat –i de l'amplada, del gruix– de la nostra resposta col·lectiva. Andorra necessita una resposta comuna a un desafiament que també és comú. Mentrestant DA i el PS, amb el seu politiqueig de propaganda estan enfeïnats preparant eleccions.≡

President de Progressistes-SDP.